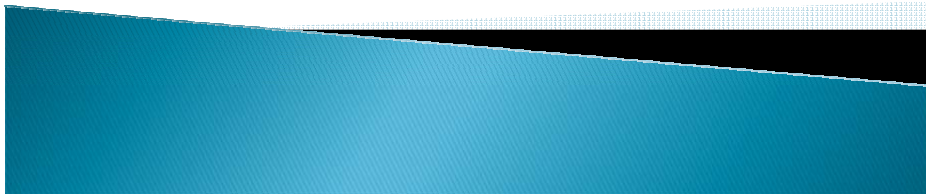

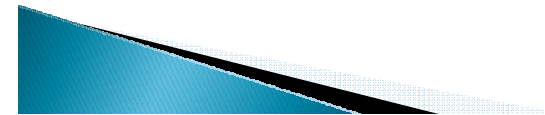
บทที่ 5

งบประมาณ (Budgeting)

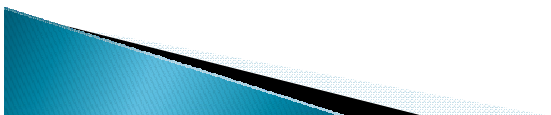
ความหมาย

งบประมาณ หมายถึง แผนการดำเนินงานที่เกี่ยวกับข้อมูลทางการเงิน ซึ่งได้ถูกกำหนดไว้ล่วงหน้าสำหรับช่วงระยะเวลาหนึ่งๆ อาจทำได้ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว
ดังนั้น งบประมาณจะเป็นเครื่องมือในการวางแผนทางการเงิน และเป็นเครื่องมือที่ผู้บริหารใช้ควบคุมการทำงาน เพื่อให้ธุรกิจประสบความสำเร็จ

ประโยชน์และความสำคัญของงบประมาณการวางแผนงานและตัดสินใจในการดำเนินงานทางธุรกิจ

- ▶ ด้านการวางแผน
- ▶ ด้านการประสานงาน
- ▶ ด้านการควบคุมและประเมินผลงาน

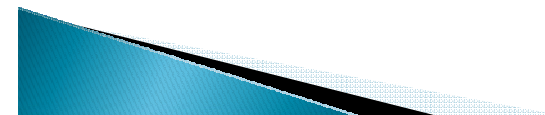

ชนิดของงบประมาณ

งบประมาณพิเศษ (Special Budget)

งบประมาณหลัก (Master Budget)

- งบประมาณการดำเนินงาน (The Operational Budget)
- งบประมาณการเงิน (The Financial Budget)

งบประมาณการดำเนินงาน (The Operational Budget)

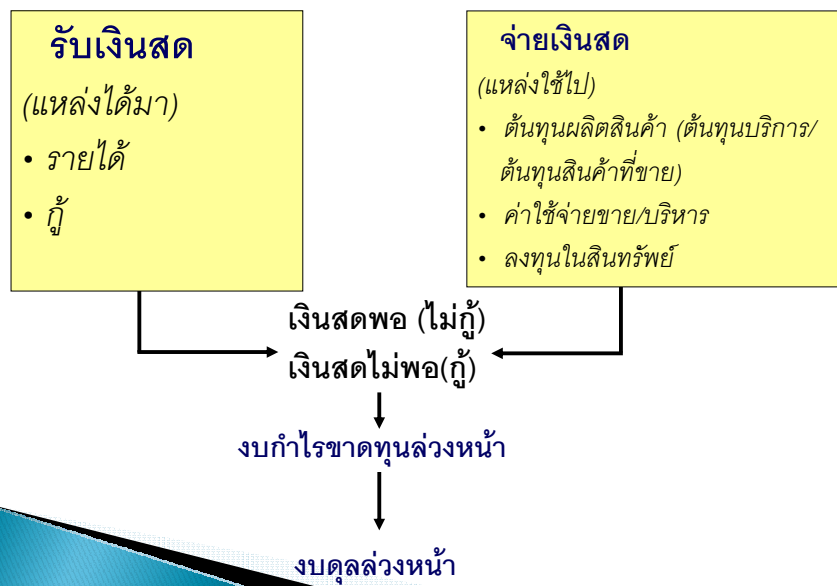
- ▶ งบประมาณการขาย
- ▶ งบประมาณการผลิต
- ▶ งบประมาณเกี่ยวกับวัตถุดิบทางตรง
- ▶ งบประมาณค่าแรงทางตรง
- ▶ งบประมาณค่าใช้จ่ายในการผลิต
- ▶ งบประมาณต้นทุนการผลิต
- ▶ งบประมาณสินค้าคงเหลือ
- ▶ งบประมาณต้นทุนสินค้าที่ขาย
- ▶ งบประมาณค่าใช้จ่ายในการขาย และบริหาร

การจัดทำงบประมาณเลือกตามลักษณะของกิจการ

งบประมาณการเงิน (The Financial Budget)

- ▶ งบประมาณจ่ายลงทุน
- ▶ งบประมาณเงินสด
- ▶ งบกำไรขาดทุนโดยประมาณ
- ▶ งบดุลโดยประมาณ

งบประมาณจะให้ความสำคัญต่อเงินสด

งบประมาณการขาย (The Sales Budget)

- ▶ เป็นงบประมาณที่ทำยากที่สุด เพราะเป็นแหล่งรายได้ ซึ่งทำให้เกิดการใช้จ่าย
- ▶ ลักษณะการขาย
  - ขายสด
  - ขายเชื่อ
  - ขายผ่อนชำระ
- ▶ ลักษณะการเก็บหนี้

ผล เงินสดที่ได้รับ มีจำนวนเท่าใดต่อระยะเวลา

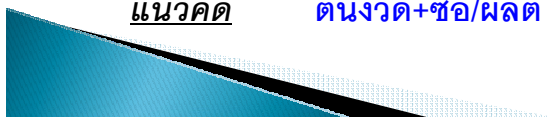
งบประมาณการผลิต (The Production Budget)

เมื่อรู้ว่าจะขายสินค้าเท่าใด ต้องประมาณการล่วงหน้าว่าจะผลิตจำนวนเท่าใด

ปัจจัยที่ต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนการผลิต

- ปริมาณการขายตามแผนการขาย
- ความเพียงพอของกำลังการผลิต
- ความสามารถในการจัดหาวัตถุดิบ
- ระยะเวลาของการผลิต

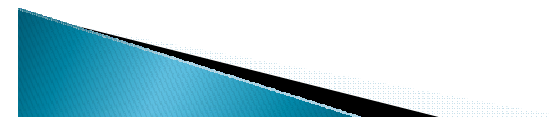
แนวคิด ต้นงวด+ซื้อ/ผลิต = ใช้จ่าย/ขาย+ปลายงวด

ตัวอย่าง

สินค้าที่คาดว่าจะขายได้	20	หน่วย
มีสินค้าคงเหลือต้นงวด	10	หน่วย
สินค้าคงเหลือปลายงวด	15	หน่วย

ต้องผลิตสินค้าเท่าใด ?

งบประมาณเกี่ยวกับวัตถุดิบทางตรง (The Direct Material Budget)

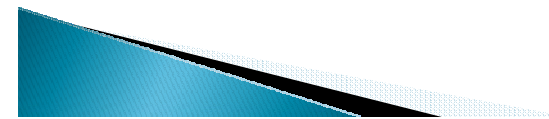
1. ต้องพิจารณาว่า สินค้า 1 หน่วย ใช้วัตถุดิบทางตรงเป็นปริมาณเท่าใด/ชิ้น ราคาต่อหน่วยเท่าใด
2. นโยบายการถือวัตถุดิบคงเหลือ
3. นโยบายการซื้อวัตถุดิบ ซื้อสด/ซื้อเชื่อค่าใช้จ่ายในการซื้อ รวมถึงลักษณะการชำระหนี้

แนวคิด ต้นงวด + ซื้อเพิ่ม = ใช้จ่าย + ปลายงวด

งบประมาณเกี่ยวกับค่าแรงทางตรง (The Direct Labor Budget)

1. ต้องพิจารณาว่า สินค้า 1 หน่วย ใช้ ชม.แรงงานทางตรงกี่ ชม./ชิ้น ชม.ละกี่บาท
2. นโยบายการจ่ายค่าแรง เดือนละครั้ง, เดือนละ 2 ครั้ง หรือจ่ายทุกสัปดาห์

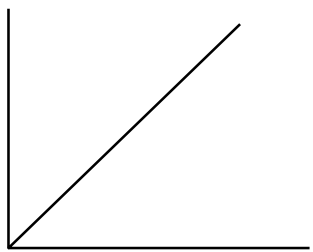
งบประมาณเกี่ยวกับ คชจ.ในการผลิต

(The Manufacturing Overhead Budget)

ค่าใช้จ่ายผันแปร (Variable Cost)

ค่าใช้จ่ายคงที่ (Fix Cost)

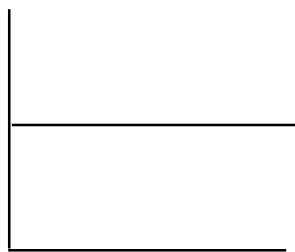
จำนวนเงิน

ปริมาณ

ค่าใช้จ่ายจะแปรเปลี่ยนไปตามปริมาณ
กิจกรรม

จำนวนเงิน

กิจกรรม

ค่าใช้จ่ายจะคงที่ไม่ว่าจะระดับกิจกรรมใด

ค่าใช้จ่ายคงที่ - เป็นตัวเงิน

ค่าใช้จ่ายคงที่ - ไม่เป็นตัวเงิน

ค่าใช้จ่ายผันแปร - เป็นตัวเงิน

ค่าใช้จ่ายผันแปร - ไม่เป็นตัวเงิน

ต้องแยกค่าใช้จ่ายที่จ่ายเป็นเงินสดเพื่อใช้ในการทำ งบประมาณเงินสด

ส่วนค่าใช้จ่ายที่ทั้งจ่ายเป็นเงินสดและไม่ได้จ่ายเป็นเงินสด จะใช้ในการทำ งบประมาณต้นทุนการผลิต งบกำไรขาดทุนและงบดุลล่วงหน้า

งบประมาณต้นทุนการผลิต

(The Manufacturing Costs Budget)

เป็นการนำงบประมาณวัตถุดิบ งบประมาณค่าแรงงานทางตรง และงบประมาณค่าใช้จ่ายการผลิตมาจัดทำงบประมาณต้นทุนการผลิต

งบประมาณสินค้าคงเหลือ (Inventory Budget)

ประกอบด้วย

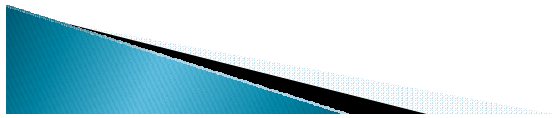
1. วัตถุดิบ (Raw Materials)
2. งานระหว่างทำ (Work in Process)
3. สินค้าสำเร็จรูป (Finished Goods)

งบประมาณคชจ.ในการขายและบริหาร (Sale and Administrative Expenses Budget)

เป็นงบประมาณที่แสดงให้เห็นถึงรายละเอียดค่าใช้จ่ายในการขายและค่าใช้จ่ายในการบริหารที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาหนึ่งๆ ของธุรกิจ

ต้องแยกค่าใช้จ่ายที่จ่ายเป็นเงินสดเพื่อใช้ในการทำงบประมาณเงินสด

ส่วนค่าใช้จ่ายที่ทั้งจ่ายเป็นเงินสดและไม่ได้จ่ายเป็นเงินสด จะใช้ในการทำงบประมาณต้นทุนการผลิต งบกำไรขาดทุนและงบดุลล่วงหน้า

งบประมาณจ่ายลงทุน (Capital Budget)

เป็นงบประมาณที่แสดงให้เห็นถึงการวางแผนการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรเพิ่มเติม

งบประมาณเงินสด (Cash Budget)

จะคำนึงถึง **รายการที่รับและจ่ายเป็นเงินสด** เท่านั้น นั่นคือ รายการที่ไม่ได้จ่าย/รับ เป็นเงินสดยอมไม่อยู่ในงบประมาณ เช่น ค่าเสื่อมราคา ลูกหนี้ ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย เจ้าหนี้รายได้ค้างรับ เป็นต้น หรืออาจกล่าวว่างบประมาณเงินสดคือการจัดทำงบประมาณภายใต้เกณฑ์เงินสดนั่นเอง

งบกำไรขาดทุนโดยประมาณ (The Budget Income Statement)

เป็นงบประมาณที่แสดงให้เห็นถึงผลการดำเนินงานจากข้อมูลเกี่ยวกับรายได้และค่าใช้จ่ายที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในช่วงระยะเวลาหนึ่งๆ

งบดุลโดยประมาณ (The Budget Balance Sheet)

เป็นงบประมาณที่แสดงให้เห็นถึงฐานะการเงินของธุรกิจที่คาดการณ์ไว้ล่วงหน้า ณ วันใดวันหนึ่งในอนาคต โดยนำข้อมูลมาจากงบประมาณต่างๆ ที่ได้จัดทำไว้

